

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มา และความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่นำเงินตราต่างประเทศ เข้ามาในประเทศไทยปีหนึ่ง ๆ จำนวนมหาศาล ถือเป็นรายได้หลักที่สำคัญทางหนึ่งของประเทศโดยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีรายได้เข้าประเทศสูงเป็นอันดับหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้จากการส่งออกสินค้าหลักที่สำคัญ ยกเว้นปีพ.ศ. 2534 ที่รายได้จากการท่องเที่ยวสูงเป็นอันดับสองรองจากการส่งออกผลิตภัณฑ์สิ่งทอจนกระทั่งในปีพ.ศ.2530รัฐบาลได้ประกาศให้เป็นปีแห่งการท่องเที่ยว (Visit Thailand Year1987) พร้อมกับลงทุนส่งเสริมด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์กันอย่างจริงจัง โดยได้มีการระดมความร่วมมือจากภาครัฐบาลและเอกชนอย่างเต็มที่ ทำให้มีนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศหลั่งไหลเข้ามาเป็นจำนวนมาก ดังเช่นในปี พ.ศ. 2531 ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวรวมทั้งสิ้นกว่า 4 ล้านคน และรายได้จากการท่องเที่ยวสูงถึง 60,782,000 บาท (จำลอง ทองดี,2526)

จากความร่วมมือของทั้งภาครัฐบาล และเอกชนข้างต้นทำให้ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว จึงส่งผลให้มีการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ในปริมาณที่มากมายมหาศาล ก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อสภาวะแวดล้อมทางธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ ปริมาณขยะที่เพิ่มมากขึ้น แต่ขาดการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ การรุกล้ำพื้นที่สาธารณะ และป่าธรรมชาติ การใช้พลังงานต่าง ๆ อย่างฟุ่มเฟือยทำให้ต้องมีการหาแหล่งพลังงานเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ป่าสมบูรณ์ถูกแปรสภาพเป็นเขื่อนเพื่อผลิตไฟฟ้าหรือการผันน้ำจากแหล่งธรรมชาติต่างๆ เพื่อบริการให้กับคนในเมือง หรือนักท่องเที่ยว ซึ่งผลกระทบเหล่านั้นไม่อยู่ในวงจำกัดแต่เพียงเรื่องสิ่งแวดล้อมประการเดียว แต่ยังเกี่ยวโยงไปถึงการละเมิดสิทธิของชุมชนในพื้นที่ต่างๆ ด้วย

แรงกดดันด้านสิ่งแวดล้อมที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง สืบเนื่องจากผู้ประกอบการในธุรกิจการท่องเที่ยวต่างอาศัยทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมบริเวณที่ธุรกิจของตนเองตั้งอยู่ดึงดูดนักท่องเที่ยว และยังมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาพักผ่อนมาก ความเสื่อมโทรมของแหล่งทรัพยากร และสภาพแวดล้อมก็ขยายวงกว้างเพิ่มมากขึ้น ผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการ

ขยายตัวของกิจกรรมการท่องเที่ยว คือ ชุมชนในท้องถิ่นนั่นเอง ขณะที่ผลกระทบรวมทั้งในระยะสั้น และระยะยาวก็ตกถึงผู้ประกอบการ และประเทศในที่สุด

อุตสาหกรรมโรงแรมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นธุรกิจที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง กล่าวคือ เป็นธุรกิจที่อำนวยความสะดวกสบายและบริการต่าง ๆ ให้แก่ผู้เดินทางและนักท่องเที่ยว เนื่องจากที่พักและอาหารเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบุคคลที่อยู่ห่างไกลจากบ้าน ทั้งผู้ที่เป็นนักธุรกิจและนักท่องเที่ยวย่อมต้องการความสะดวกสบายและความพึงพอใจเสมือนอยู่ที่บ้านของตนเอง โดยธรรมชาติบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ความต้องการ ฯลฯ ดังนั้นโรงแรมจึงมีหลายประเภทเพื่อตอบสนองและสร้างความพึงพอใจให้แก่แขกผู้มาพักมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ผู้บริโภคแต่ละคนย่อมจะมีโอกาสเลือกใช้บริการจากโรงแรมแต่ละแห่งตามความต้องการและความพึงพอใจของตนเองเนื่องจากธุรกิจโรงแรมมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากธุรกิจอื่น ๆ ความสำเร็จของธุรกิจโรงแรมขึ้นอยู่กับคุณภาพของพนักงานที่ให้ บริการ และการดำเนินงานของโรงแรมที่จะต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากที่สุด และจะต้องบริการแขกผู้มาใช้บริการให้รวดเร็วและดีที่สุด (ประสงค์ แสงพ่ายพ, 2527) การแบ่งประเภทของโรงแรมโดยคำนึงถึงคุณภาพเป็นหลักจะเน้นที่สิ่งอำนวยความสะดวกสบายต่าง ๆ ตลอดจนการบริการที่โรงแรมให้แก่แขกผู้มาพัก ดังนั้นโรงแรมจึงมีตั้งแต่โรงแรมแบบธรรมดา ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสบายหรือบริการมากนัก จนถึงโรงแรมระดับ 5 ดาว ซึ่งจัดว่าเป็นโรงแรมที่ดีที่สุด มีทั้งการตกแต่งที่หรูหรา มีสิ่งอำนวยความสะดวกสบายเพียบพร้อมและการบริการที่ดีเยี่ยม

ปัจจุบันจำนวนโรงแรมที่พัฒนาเปลี่ยนแปลงในด้านการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ มีมากขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้มาใช้บริการ ตามสภาพสังคม และเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป การตัดสินใจของผู้บริโภคที่จะพักในโรงแรมใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น อัตราที่พัก ประเภทหรือขนาดโรงแรม สถานที่ตั้งของโรงแรม ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกสบายต่าง ๆ นอกจากนั้นแขกผู้พักบางคนยังเกิดความเคยชินที่จะพักอยู่ในโรงแรมซึ่งมีสิ่งแวดล้อมและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกสบาย เหมือนโรงแรมที่แขกผู้นั้นเคยพักทุกประการ ดังนั้นจึงมีโรงแรมที่เป็นเครือขาย หรือเป็นโรงแรมที่มีการบริหารงานอย่างเดียวกันเกิดขึ้นหลายแห่ง

จากตัวเลขในปี พ.ศ. 2538 ในประเทศไทยมีโรงแรมอยู่ถึง 4,744 แห่ง คิดเป็นห้องพักทั้งสิ้น 255,573 ห้อง จากตัวเลขจำนวนโรงแรม และห้องพักที่มากมายนี้ทำให้เห็นว่ปริมาณของเสีย ขยะ รวมถึงการใช้วัสดุ และพลังงานต่าง ๆ มากมาย ตลอด 24 ชั่วโมง ทั้งจากแขกที่เข้าพัก และจากโรงแรม สาเหตุที่โรงแรมเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษขนาดใหญ่ เนื่องจาก

แต่ละปีมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเข้าพักจำนวนมาก จากการศึกษาของธเรศ ศรีสถิตย์(อ้างในหนังสือพิมพ์สยามโพสต์ฉบับวันเสาร์ที่ 12 เมษายน 2540 หน้า 25) ซึ่งให้เห็นว่าถ้าโรงแรมในเขตกรุงเทพมหานครมีอัตราการเข้าพักเต็มทั้งหมด จะมีอัตราการผลิตมูลฝอยสูงถึง 5.6 กิโลกรัม/ห้อง/วัน นอกจากนี้โรงแรมในกรุงเทพฯ ใช้ไฟฟ้ามากกว่าจำนวนการผลิตไฟฟ้าของเขื่อนศรีนครินทร์ถึง 2 เขื่อน ซึ่งการใช้พลังงานมากขนาดนี้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากการใช้ไฟฟ้าแล้วยังรวมถึง การใช้ทรัพยากรน้ำอย่างฟุ่มเฟือย และไร้ประสิทธิภาพ สถานะปัจจุบันทรัพยากรน้ำได้ถูกทำลายไปพร้อมกับสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ทำให้เกิดการเสียสมดุลของระบบนิเวศแหล่งน้ำเป็นผลให้เกิดวิกฤตการณ์ต่างๆ เกิดขึ้น

จากจำนวนโรงแรมที่เพิ่มขึ้นส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากมายเช่น การเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะ น้ำเสีย มลพิษทางอากาศ และความเสื่อมโทรมของสภาพภูมิทัศน์ ยิ่งโรงแรมใดมีผู้มาใช้บริการมาก จะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่ขยายวงกว้างเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ผลกระทบที่เกิดขึ้นเป็นดัชนีบ่งชี้ที่สำคัญของการดำเนินงานที่ขาดประสิทธิภาพ และขาดความรู้ความเข้าใจในความสัมพันธ์ของทรัพยากรชนิดต่างๆ ในระบบนิเวศ และหากการทำธุรกิจโรงแรมที่ขาดประสิทธิภาพดังกล่าวดำเนินต่อไปความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม และแหล่งทรัพยากรก็จะเพิ่มมากขึ้นอย่างกว้างขวาง ขณะเดียวกันถ้ามีการบริหารจัดการที่เหมาะสม และสอดคล้องกับศักยภาพของแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่นแล้ว ธุรกิจโรงแรมจะมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีส่วนช่วยพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ดึงดูดนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

นอกจากการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสมจะมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศได้เป็นอย่างดีแล้วยังสามารถช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาเยือนได้อย่างต่อเนื่อง แต่ทั้งนี้ต้องดำเนินการอนุรักษ์ทั้งทรัพยากรธรรมชาติ และอนุสรณ์ทางวัฒนธรรมให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์รอดพ้นจากการจากรกรรมมลพิษ ภัยสงคราม และการพัฒนาทางวัตถุที่เกินความพอดี เพราะกิจกรรมการท่องเที่ยวเองก็ทำ ความเสียหายแก่แหล่งทรัพยากรและมรดกทางวัฒนธรรมเหล่านี้ด้วย

จากกระแสของการตระหนัก และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นทั่วโลกในปัจจุบัน ทำให้นักท่องเที่ยวมีการตื่นตัวในการช่วยลดและป้องกันการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมโดยให้ความร่วมมือ และหลีกเลี่ยงวิธีการใช้ทรัพยากรที่เกินความจำเป็น และเป็นต้นเหตุของการเกิดมลพิษในสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ รวมทั้งการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมในโอกาสต่างๆ กัน นักท่องเที่ยวบางคนถึงกับเลือกเดินทางกับคณะผู้จัดการท่องเที่ยวที่มีส่วนช่วยป้องกัน และรักษาสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น เลือกพักใน

โรงแรมหรือสถานที่พักอื่น ๆ ที่มีการส่งเสริมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมภายในสถานประกอบการ การเปลี่ยนแปลงด้านความต้องการของนักท่องเที่ยวเป็นแรงผลักดันที่สำคัญที่ทำให้หลายฝ่ายเริ่ม มีการปรับตัว และพัฒนาวิธีการทำธุรกิจท่องเที่ยวของตนเองให้สามารถตอบสนองความต้องการ ของนักท่องเที่ยวที่มีจิตสำนึก และมีความรับผิดชอบ ซึ่งนับวันยังมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งจาก อิทธิพลและประสิทธิภาพของสื่อต่าง ๆ ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่มีเครือข่ายทั่วโลกได้มีส่วน ช่วยให้เกิดการรับรู้ขยายวงกว้างอย่างรวดเร็ว เป็นแรงผลักดันให้ทั้งผู้ประกอบการธุรกิจการ-ท่องเที่ยว ตลอดจนนักท่องเที่ยวให้ความร่วมมือในการลด และป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จากกิจกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

ปัญหาที่เกิดขึ้นเหล่านี้หลายต่อหลายครั้งมักเป็นปัญหาที่ถูกหยิบยกขึ้นมากล่าว ถึงแล้วทุกคนก็ลืม โดยเฉพาะผู้ประกอบการที่มีส่วนทำให้เกิดปัญหากลั้มที่มีทำไม่สนใจใยดี ส่วน ภาครัฐ หรือผู้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการเมื่อเกิดปัญหาขึ้นจริงกลับไม่กล้าเข้ามาดูแล และอ้าง เหตุผลที่ว่า ธุรกิจต่างๆ เหล่านี้ทำเงินรายได้เข้าประเทศปีละมหาศาล

จากปัญหาภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นจะเห็นได้ว่าสาเหตุมาจากที่มนุษย์สร้างขึ้นเป็น ส่วนใหญ่ ดังนั้นจึงควรหันมามองในด้านของมนุษย์ ซึ่งเป็นตัวทำลายว่าเราจะมียวิธีป้องกันและ แก้ไขอย่างไรบ้าง จุดสำคัญในการป้องกันแก้ไขนั้นจำเป็นจะต้องเปลี่ยนแนวความคิดเก่า ๆ ของ มนุษย์ กล่าวคือ ใช้สิ่งของผลิตภัณฑ์ต่างๆ ในราคาถูกไว้ก่อน โดยไม่ได้สนใจคำนึงถึงสังคม และสิ่งแวดล้อมเลย ต้องเปลี่ยนวิธีการให้มีความรู้ความเข้าใจ เปลี่ยนทัศนคติในการบริโภค ทั้งนี้ เพื่อสังคมที่ดีขึ้น(ศิริวรรณ เสรีรัตน์,2538)

การตลาดเพื่อสิ่งแวดล้อมหรือที่เรียกกันว่า Green Marketingถือเป็นโอกาสทาง การตลาดสำหรับธุรกิจที่ต้องการความก้าวหน้า ความเป็นผู้นำ ความมีนวัตกรรม ความแตกต่าง ทางด้านการแข่งขันและความสามารถในการใช้การตลาดตอบสนองผู้บริโภคที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม (Green Consumer) การตลาดลักษณะนี้นับวันจะทวีมากขึ้นเรื่อยๆ เป็นผลทำให้เกิดกำไรจาก การตลาดเพื่อสิ่งแวดล้อม การใช้การตลาดเพื่อสิ่งแวดล้อมถือว่าเป็นชัยชนะที่ยิ่งใหญ่เหนือกว่า การใช้การตลาดทั่วไป เพราะถือว่ามีคุณค่าต่อสังคม และการอยู่ดีกินดีของผู้บริโภค อันจะทำให้ เกิดผลประโยชน์ร่วมกันทั้งผู้ผลิต และผู้ขาย เพราะนอกจากจะมีผลกระทบต่อเชิงธุรกิจต่อยอดขาย และกำไรแล้ว ซึ่งมีผลกระทบต่อสังคม กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิตของผู้บริโภค และ ประชาชนทั่วไป รวมทั้งสวัสดิการของสังคมโดยส่วนรวม (Coddington,1993)

โครงการไปไม้เขียวถือเป็นกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อสิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็น โครงการหนึ่งในมูลนิธิไปไม้เขียวมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการให้

พลังงาน และพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรม ก่อตั้งขึ้นในวันที่ 17 มีนาคม 2541 โดยคณะกรรมการส่งเสริมกิจกรรมสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว (คสสท.) พร้อมด้วยความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ และความตั้งใจจริงของทั้ง 6 องค์กร คือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สมาคมโรงแรมไทย โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ ประจำภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก สำนักงานการจัดการด้านการใช้ไฟฟ้า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย สมาคมพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการประสานครหลวง รวมทั้งองค์กรที่ได้ให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดสัมมนาการจัดการฝึกอบรม การจัดทำมาตรฐานการตรวจสอบ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการแก้ปัญหา ป้องกันพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการใช้พลังงาน น้ำ และทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้เกิดความสมดุลย์ และพัฒนาคุณภาพให้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้การเจริญเติบโตของธุรกิจ สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ เจริญเติบโตควบคู่กันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการใบไม้เขียวอยู่ในความดูแลของคณะกรรมการส่งเสริมกิจกรรมสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว หรือ คสสท. ซึ่งได้จัดทำแบบประเมินการรักษาสิ่งแวดล้อมในการดำเนินงานโรงแรมไว้ให้โรงแรมตรวจสอบ และประเมินผลเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่คณะกรรมการส่งเสริมกิจกรรมสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว ได้จัดทำจากโรงแรมอ้างอิง จากผลการประเมินนี้ คสสท. จะจัดอันดับโรงแรมต่างๆ เพื่อมอบเกียรติบัตรใบไม้เขียว (The Green Leaf Certificate) ทั้งหมด 1-5 ใบตามลำดับความสามารถในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในโรงแรม(เอกสารรายนามโรงแรมที่ได้รับเกียรติบัตรใบไม้เขียว,2541)

แม้ว่าการที่จะทำอะไรให้เป็นรูปธรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมนั้นเป็นเรื่องค่อนข้างยาก เพราะเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่คนส่วนใหญ่ยังมองเป็นเรื่องไกลตัว แต่โครงการใบไม้เขียวก็เป็นโครงการหนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อผลักดันให้ธุรกิจโรงแรม และการท่องเที่ยวในประเทศไทยมีการพัฒนามาตรฐานการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมรวมทั้งทำให้ธุรกิจโรงแรม และการท่องเที่ยวตระหนักถึงบทบาทในการมีส่วนร่วมรักษาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งพัฒนามาตรฐานการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในธุรกิจโรงแรม และการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ และพัฒนาประสิทธิภาพของเทคโนโลยีอันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน การเข้าร่วมโครงการใบไม้เขียวของโรงแรมต่าง ๆ เป็นแนวทางการตลาดอีกอย่างหนึ่งที่ผู้ประกอบการอาจเลือกเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการบริหารจัดการ ทั้งนี้เพราะประชาคมโลกกำลังให้ความสนใจกับธุรกิจ และกิจกรรมที่มีการให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก การศึกษาครั้งนี้เป็นความพยายามอย่างหนึ่ง ที่ผู้ศึกษาต้องการให้เป็นส่วนหนึ่งที่

ช่วยส่งเสริมการพัฒนาโรงแรมเพื่อสิ่งแวดล้อม กระตุ้นให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมขนาดใหญ่ในเขตเมืองเชียงใหม่และประชาชนในพื้นที่หันมาสนใจเรื่องมาตรฐานในการบริการ และเทคโนโลยีที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม

ผู้ศึกษาให้ความสนใจโรงแรมที่อยู่ในเขตเมืองเชียงใหม่เนื่องจากจังหวัดเชียงใหม่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ จึงทำให้จังหวัดเชียงใหม่มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี โดยในรอบปี 2541 ที่ผ่านมา จำนวนผู้เยี่ยมเยือนจังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวน 3,194,808 คน(กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย,2542)จากตัวเลขดังกล่าวทำให้คาดการณ์ได้ว่าจะมีการใช้ทรัพยากรในธุรกิจโรงแรมของจังหวัดเชียงใหม่ ปริมาณมหาศาล ดังนั้นยิ่งแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่โรงแรมต่าง ๆ โดยเฉพาะในเขตเมืองเชียงใหม่ซึ่งเป็นจุดศูนย์กลางย่านธุรกิจต้องให้ความสนใจในเรื่องสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น

1.2 ปัญหาการวิจัย

1.2.1 ผู้บริหารโรงแรมขนาดใหญ่ในเขตเมืองเชียงใหม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการใบไม้เขียวหรือไม่เพียงใด

1.2.2 โรงแรมขนาดใหญ่ ในเขตเมืองเชียงใหม่มีความพร้อมหรือไม่เพียงใดในการเข้าร่วมโครงการใบไม้เขียว

1.2.3 มีปัจจัยอะไรบ้างที่มีส่วนส่งเสริม และ/หรือไม่สนับสนุนความพร้อมของโรงแรมขนาดใหญ่ ในเขตเมืองเชียงใหม่ในการเข้าร่วมโครงการใบไม้เขียว

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.3.1 เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจของผู้บริหารโรงแรมขนาดใหญ่ ในเขตเมืองเชียงใหม่เกี่ยวกับโครงการใบไม้เขียว

1.3.2 เพื่อศึกษาความพร้อมของโรงแรมขนาดใหญ่ ในเขตเมืองเชียงใหม่ ในการเข้าร่วมโครงการใบไม้เขียว

1.3.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของโรงแรมขนาดใหญ่ ในเขตเมืองเชียงใหม่ในการเข้าร่วมโครงการใบไม้เขียว

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1.4.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการใบไม้เขียวของผู้บริหารโรงแรมขนาดใหญ่ในเขตเมืองเชียงใหม่ไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการใบไม้เขียว

1.4.2 ระดับของโรงแรมในเขตเมืองเชียงใหม่ที่ต่างกันไม่มีผลต่อความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการใบไม้เขียว

1.4.3 รูปแบบการบริหารโรงแรมที่ต่างกันไม่มีผลต่อความพร้อม ในการเข้าร่วมโครงการใบไม้เขียว

1.5 ขอบเขตการศึกษา

1.5.1 ขอบเขตด้านประชากร

โรงแรมที่มีชื่อในบัญชีรายชื่อของที่ว่ากรมอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และมีจำนวนห้องพัก 100 ห้องขึ้นไป จำนวนทั้งหมด 37 แห่ง

1.5.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในเขตเมืองเชียงใหม่ทั้งหมด

1.5.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมของโรงแรมในเขตเมืองเชียงใหม่กับปัจจัยต่าง ๆ คือ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้บริหารสายงานโรงแรม รูปแบบการบริหารงานของทางโรงแรม ระดับของโรงแรม ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารเกี่ยวกับโครงการใบไม้เขียว สภาพเศรษฐกิจของทางโรงแรม และสภาพเศรษฐกิจของทางโรงแรม

1.6 นิยามศัพท์

ความพร้อม หมายถึง ความสามารถของโรงแรมในเขตเมืองเชียงใหม่ที่จะเข้าร่วมโครงการใบไม้เขียวโดย พิจารณาจากคะแนนจากแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านต่าง ๆ คือ การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและพนักงาน การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการใบไม้เขียว และภาพพจน์ของโรงแรม

โรงแรมขนาดใหญ่ หมายถึง โรงแรมที่มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 100 ห้องขึ้นไป มีที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองเชียงใหม่ และมีชื่อในบัญชีรายชื่อโรงแรมของที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

โครงการใบไม้เขียว หมายถึง โครงการเพื่อส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานการดำเนินธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในประเทศไทย

ผู้บริหาร หมายถึง เจ้าของกิจการหรือผู้จัดการฝ่ายต่าง ๆ ในโรงแรมขนาดใหญ่ ในเขตเมืองเชียงใหม่

ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการใบไม้เขียว หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจของผู้บริหารที่มีต่อโครงการใบไม้เขียวว่ามีความเป็นมาอย่างไร อยู่ในความดูแลของหน่วยงานใด ประโยชน์ที่จะได้รับการเข้าร่วมโครงการ และรายละเอียดเกี่ยวกับเกียรติบัตรใบไม้เขียว (The Green Leaf Certificate)

สภาพทางเศรษฐกิจของโรงแรม หมายถึง สภาพการดำเนินการของโรงแรม โดยพิจารณาจากจำนวนห้องพักที่มีแขกพักเฉลี่ยต่อเดือน จำนวนพนักงานในโรงแรม รายได้ของผู้บริหาร และรายได้สุทธิต่อเดือนที่ทางโรงแรมได้รับ

การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและพนักงาน หมายถึง การมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหารและพนักงานในการเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารและพนักงานตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผน การดำเนินกิจกรรม การติดตาม จนถึงขั้นการประเมินผล

ภาพพจน์ของโรงแรม หมายถึง สภาพการรับรู้ของผู้บริหาร พนักงาน และแขก-พักที่มีต่อชื่อเสียง ของโรงแรม เมื่อมีการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมในโรงแรม

ระดับของโรงแรม หมายถึง ประเภทของโรงแรมที่ผู้เข้าพักชั่วคราว (Transient Hotel) ตามมาตรฐานสากล(International Standard) ที่แบ่งตามระดับความหรูหรา(Classification by Luxury) ดังนี้

1. ชั้นเยี่ยม	(Deluxe)	= 5 ดาว
2. ชั้นหนึ่ง	(First Class)	= 4 ดาว
3. ชั้นสอง	(Second Class)	= 3 ดาว
4. ชั้นสาม	(Third Class)	= 2 ดาว
5. ชั้นประหยัด	(Economy Class)	= 1 ดาว

1.7 กรอบแนวความคิดในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความพร้อมของโรงแรมในเขตเมือง เชียงใหม่ ในการเข้าร่วมโครงการไบโม่เซียวโดยอาศัยแนวคิดที่ว่า ความพร้อม หมายถึง ความตั้งใจ ความต้องการและความสามารถที่จะกระทำกิจกรรมที่กำหนดให้ และในที่นี้ความพร้อมของโรงแรมในเขตเมืองเชียงใหม่แบ่งได้เป็น 3 ด้าน คือ ความพร้อมด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงแรมของผู้บริหาร และพนักงาน ด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการไบโม่เซียวของผู้บริหาร โรงแรมและ ด้านภาพพจน์ของโรงแรม

ส่วนปัจจัยใดที่จะมีอิทธิพลต่อความพร้อมของโรงแรม ผู้ศึกษาได้ศึกษาตัวแปรอิสระ 6 ตัวแปร คือ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้บริหารสายงานโรงแรม รูปแบบการบริหารงานของทางโรงแรม ระดับของโรงแรม สภาพเศรษฐกิจของทางโรงแรม และ ความรู้ ความเข้าใจของผู้บริหารเกี่ยวกับโครงการไบโม่เซียว ซึ่งสามารถสร้างกรอบแนวความคิดในการศึกษา ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

